

Dosarul nr. 2r-424/23
2-21005907-01-2r-12102023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. V. Jovmiru-Niculită)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Pahopol, R. Pulbere, A. Malii)

DECIZIE

28 februarie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componență:

Președinte, judecător
Judecători

Stela Procopciuc
Mariana Ursachi
Oxana Parfeni

examinând recursul declarat de Frolov Tatiana, reprezentată de avocatul Mocanu Serghei,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Curtev Sveatoslav, Curtev Vladislava și Curtev Stanislav împotriva lui Frolov Serghei și Frolov Tatiana cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 12 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea depusă de avocatul Mocanu Serghei în interesele Tatianei Frolov privind repunerea în termen a apelului și s-a restituit cererea de apel ca depusă în afara termenului, iar instanța a refuzat să efectueze repunerea în termen,

c o n s t a ț ă :

La 15 ianuarie 2021, Curtev Igor și Curtev Vladislava au depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Frolov Serghei și Frolov Tatiana cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea protocolară din 06 octombrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a înlocuit Curtev Igor cu succesorii săi în drepturi Curtev Vladislava, Curtev Sveatoslav și Curtev Stanislav (f. d. 99).

Prin hotărârea din 09 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Curtev Sveatoslav, Curtev Vladislava și Curtev Stanislav.

S-a încasat în mod solidar de la Frolov Serghei și Frolov Tatiana în beneficiul lui Curtev Sveatoslav, Curtev Vladislava și Curtev Stanislav suma de 2 808,80 de euro cu titlu de datorie pentru consumul de gaze naturale, suma de 8 492,23 de lei cu titlu de cheltuieli de executare și suma de 2 051,42 de lei cu titlu de taxă de stat.

La 15 februarie 2023, Frolov Tatiana, reprezentată de avocatul Mocanu Serghei, a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 09 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând repunerea în termen (f. d. 106).

Prin încheierea din 12 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea depusă de avocatul Mocanu Serghei în interesele Tatianei Frolov privind

repunerea în termen a apelului și s-a restituit cererea de apel ca depusă în afara termenului, iar instanța a refuzat să efectueze repunerea în termen.

La 24 iulie 2023, Frolov Tatiana, reprezentată de avocatul Mocanu Serghei, a depus cerere de recurs împotriva încheierii instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii contestate cu restituirea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului, a invocat că instanța de apel neîntemeiat a constatat că a fost înștiințat despre ședințele de judecată din 06 octombrie 2022 și 09 decembrie 2022, precum și faptul că dispozitivul hotărârii a fost publicat la data de 29 decembrie 2022, or dispozitivul a fost publicat numai în luna februarie 2023.

De asemenea, a menționat că instanța de fond nu a expediat dispozitivul hotărârii, iar primind un apel peste termen, a întocmit hotărârea motivată, ce confirmă eroarea de a informa partea care nu a fost prezentă la pronunțarea dispozitivului despre emiterea acestuia.

A reiterat că prin emiterea încheierii contestate, a fost încălcat dreptul recurentei de acces la justiție.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele dosarului rezultă că copia încheierii recurate a fost expediată în adresa părților la 13 iulie 2023, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de expediere a actului judecătoresc (f. d. 116).

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 24 iulie 2023 în termenul legal.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din motivele ce succed.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 113 din Codul de procedură civilă, prevede că dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Corelând normele de drept procedural citate cu situația de fapt, Completul de judecată apreciază ca fiind corectă concluzia instanței de apel de respingere a cererii depusă de avocatul Mocanu Serghei în interesele Tatiane Frolov privind repunerea

în termenul legal de declarare a apelului și de restituire a cererii de apel depusă de Frolov Tatiana împotriva hotărârii din 09 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, deoarece calea de atac a fost exercitată tardiv.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că potrivit art. 362 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3), (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

În conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că, în condițiile speței respective, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Actele cauzei atestă că pentru ședința de judecată a instanței de fond din 06 octombrie 2022, reprezentantul apelantei, avocatul Mocanu Serghei a fost înștiințat prin telefonogramă (f. d. 75).

După cum rezultă din procesul-verbal al ședinței de judecată din 06 octombrie 2022, reprezentantul Tatianei Frolov, avocatul Mocanu Serghei nu s-a prezentat, astfel cauza a fost amânată pentru data de 09 decembrie 2022 (f. d. 99).

Pentru ședința de judecată din 09 decembrie 2022, atât Frolov Tatiana, cât și avocatul Mocanu Serghei au fost înștiințați cu aviz de recepție DS8007696580AS (f. d. 86).

În ședința de judecată din 09 decembrie 2022, atât Frolov Tatiana, cât și avocatul Mocanu Serghei nu s-au prezentat, iar instanța de judecată a dispus examinarea cauzei în absența acestora, fiind pronunțat dispozitivul hotărârii.

La fel, la 12 decembrie 2022, la adresa de domiciliu a Tatianei Frolov în mun. XXXXX, str. XXXXX, a fost expediat dispozitivul hotărârii din 09 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, fapt confirmat prin scrisoarea de expediere a actului judecătoresc (f. d. 104), adresă la care recurenta a fost înștiințată despre ședința de judecată a instanței de fond din 09 decembrie 2022 cu aviz de recepție.

Cererea de apel împotriva hotărârii din 09 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost depusă de Frolov Tatiana, reprezentată de avocatul Mocanu, la 15 februarie 2023, peste termenul prevăzut de lege (f. d. 106-108).

Prin urmare, Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea 12 iunie 2023, corect a restituit cererea de apel depusă de Frolov Tatiana, reprezentată de avocatul Mocanu Serghei împotriva hotărârii din 09 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, deoarece calea de atac a fost exercitată tardiv.

În situația în care dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 09 decembrie 2022, în temeiul art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de contestare cu apel a început a curge din ziua imediat următoare zilei de pronunțare a dispozitivului hotărârii judecătorești, adică începând cu data de 10 decembrie 2022, ultima zi a termenului fiind data de 08 ianuarie 2023 (zi de duminică), însă reieșind din prevederile art. 112 alin. (2) din Codul de procedură civilă, care prevede că dacă ultima zi a termenului este nelucrătoare, acesta expiră în următoarea zi lucrătoare – 09 ianuarie 2023 (zi de luni).

În context, instanța de apel justificat a reținut că Frolov Tatiana, reprezentată de avocatul Mocanu Serghei a declarat apelul peste termen.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că instanța de apel, prin prisma dispozițiilor art. 116 din Codul de procedură civilă, corect a respins cererea depusă de Frolov Tatiana, reprezentată de avocatul Mocanu Serghei cu privire la repunerea în termen a cererii de apel.

Repunerea în termenul de îndeplinire a unui act de procedură, este un beneficiu acordat de lege titularului de drept, având un caracter excepțional, în sensul că o astfel de cerere este admisibilă doar în cazul în care depășirea acestui termen se datorează unor cauze temeinic justificate.

Argumentul invocat de avocatul Mocanu Serghei precum că nu a fost citat pentru ședințele de judecată a instanței de fond din 06 octombrie 2022 și 09 decembrie 2022 nu pot fi reținute, deoarece se combat prin cele menționate supra.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că Frolov Tatiana urma să depună diligența necesară pentru a se informa de derularea procesului, în scopul realizării drepturilor procesuale, inclusiv dreptul de exercitare a căii de atac în termenul prevăzut de lege.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție remarcă că, prin impunerea unor termene limită în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Completul de judecată accentuează că, legiuitorul prin stabilirea unui termen de declarare a apelului a urmărit: asigurarea celerității procesului civil în întregime, în special luându-se în considerare și fazele facultative ale procesului civil, cum ar fi executarea silită, apelul; stimularea persoanelor care dispun de dreptul la apel de a-l valorifica într-un termen prevăzut de lege; asigurarea stabilității raporturilor juridice constatate prin hotărârea primei instanțe, întrucât acestea nu pot să rămână până la infinit sub amenințarea pronunțării unei noi soluții; oferirea participanților la proces a unei perioade suficiente de a lua cunoștință de materialele dosarului și de a formula motivarea cererii de apel.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 din Constituția Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CtEDO, precum și dreptul la un recurs efectiv garantat de

art. 13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că recurenta a neglijat dreptul de valorificare a drepturilor procedurale în sensul și termenul stabilit de legiuitor.

Din considerentele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a respinge recursul și a menține încheierea recurată.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Frolov Tatiana, reprezentată de avocatul Mocanu Serghei.

Se menține încheierea din 12 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Curtev Sveatoslav, Curtev Vladislava și Curtev Stanislav împotriva lui Frolov Serghei și Frolov Tatiana cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Mariana Ursachi

Oxana Parfeni